

คู่มือการปฏิบัติงาน และขั้นตอนการปฏิบัติงาน

นางสาวนิชกานต์ พาลี
เจ้าพนักงานธุรการชำนาญงาน
กลุ่มส่งเสริมการจัดการศึกษา

สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาอุดรธานี เขต ๑
สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน

คำนำ

พระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. ๒๕๔๒ และที่แก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ ๒) พ.ศ. ๒๕๔๕ หมวด ๕ มาตรา ๓๙ และพระราชบัญญัติระเบียบบริหารราชการกระทรวงศึกษาธิการ พ.ศ. ๒๕๔๖ และที่แก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ ๒) พ.ศ. ๒๕๕๓ มาตรา ๘ มาตรา ๓๔ วรรคสอง ได้กำหนดให้มีการแบ่งเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาและมัธยมศึกษา สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน จึงได้จัดให้มีกลุ่มส่งเสริมการจัดการศึกษา ซึ่งเป็นกลุ่มหนึ่งในสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา มีบทบาท อำนาจหน้าที่สำคัญเกี่ยวกับการจัดการศึกษาโดยเน้นการบูรณาการจัดการศึกษาทั้งการศึกษาในระบบนอกระบบ และตามอัธยาศัย นำแหล่งเรียนรู้และ ภูมิปัญญาท้องถิ่นมาใช้ ประกอบการจัดการเรียนการสอน การพัฒนาคุณภาพผู้เรียนด้านสุขภาพกายใจ สังคม สติปัญญา ทักษะชีวิต คุณธรรม จริยธรรม จิตอาสา การกีฬา ลูกเสือ เนตรนารี ยุวกาชาด ผู้บำเพ็ญประโยชน์ องค์กรนักเรียน สหิทธิเด็ก การจัดหาทุน กองทุนการศึกษาเพื่อช่วยเหลือผู้เรียนทั้งเด็กปกติ เด็กด้อยโอกาส เด็กบกพร่อง เด็กพิการ

เพื่อให้การปฏิบัติงานกลุ่มส่งเสริมการจัดการศึกษา เป็นไปอย่างมีประสิทธิภาพ มีการพัฒนาระบบการปฏิบัติงาน และมาตรฐานการปฏิบัติงานกลุ่มส่งเสริมการจัดการศึกษา จึงได้จัดทำคู่มือการปฏิบัติงานขึ้นสำหรับใช้เป็นแนวทางในการปฏิบัติงานต่อไป

นางสาวนิชกานต์ พาลี
เจ้าพนักงานธุรการชำนาญงาน
กลุ่มส่งเสริมการจัดการศึกษา

สารบัญ

เรื่อง	หน้า
งานความปลอดภัยในสถานศึกษา	๑
งานระบบสารสนเทศการป้องกันและแก้ไขปัญหายาเสพติด	๑๔
งานระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียน	๑๘

ส่วนที่ ๑

แนวทางการดำเนินงาน

งานป้องกันอุบัติเหตุ อุบัติภัย และสาธารณภัยในสถานศึกษา

๑. วัตถุประสงค์

- ๑.๑ เพื่อสร้างเสริมการป้องกันอุบัติเหตุ อุบัติภัยและสาธารณภัยในสถานศึกษา
- ๑.๒ เพื่อเรียนรู้เกี่ยวกับหลักการและวิธีการการป้องกันอุบัติเหตุ อุบัติภัยและสาธารณภัยในสถานศึกษา

๒. ขอบเขตของงาน

- ๒.๑ ประชากรวัยเรียนมีสุขภาพสมบูรณ์ทั้งด้านร่างกายและจิตใจ
- ๒.๒ สถานศึกษาจัดกิจกรรมเพื่อป้องกันอุบัติเหตุ อุบัติภัยและสาธารณภัยให้กับผู้เรียนได้อย่างทั่วถึง
- ๒.๓ ผู้ปกครอง ชุมชน และสังคมได้รับการดูแลด้านการป้องกันอุบัติเหตุ อุบัติภัยและสาธารณภัย

๓. คำจำกัดความ

๓.๑ อุบัติเหตุ หมายถึง อันตรายที่เกิดขึ้นโดยฉับพลัน ซึ่งไม่ได้คาดคิดมาก่อน อันเกิดขึ้นเองตามธรรมชาติหรือการกระทำของมนุษย์ ส่งผลให้เกิดความเสียหายทั้งทางร่างกายและทรัพย์สิน อุบัติเหตุที่เกิดขึ้นได้กับทุกคน ทุกเวลา และทุกสถานที่ หากไม่มีการศึกษาและการป้องกันที่ดีพอ ย่อมมีโอกาสเกิดอุบัติเหตุได้โดยง่าย

๓.๒ อุบัติภัย หมายถึง เหตุการณ์ซึ่งเกิดขึ้นโดยไม่คาดคิดมาก่อน โดยไม่ตั้งใจให้เกิดขึ้น เป็นผลทำให้เกิดความเสียหายแก่ทรัพย์สินอันเป็นอันตรายต่อร่างกายและจิตใจและอาจทำให้เสียชีวิตได้

๓.๓ สาธารณภัย หมายถึง อัคคีภัย วาตภัย อุทกภัย ภัยแล้ง โรคระบาดในมนุษย์ โรคระบาดสัตว์ โรคระบาดสัตว์น้ำ การระบาดของศัตรูพืช ตลอดจนภัยอื่นๆ อันมีผลกระทบต่อสาธารณชน ไม่ว่าจะเกิดจากธรรมชาติ มีผู้ทำให้เกิดขึ้น อุบัติเหตุ หรือเหตุอื่นใด ซึ่งก่อให้เกิดอันตรายแก่ชีวิต ร่างกายของประชาชน หรือความเสียหายแก่ทรัพย์สินของประชาชนหรือของรัฐ รวมถึงภัยทางอากาศและการก่อวินาศกรรมด้วย

๔.๑ Flow Chart การปฏิบัติงาน

กิจกรรมโครงการ

ประชุมสร้างความเข้าใจ

จัดการประชุมเพื่อสร้างความเข้าใจ
ร่วมกันในทีม

ถ่ายทอดองค์ความรู้ที่จำเป็นให้กับ
สมาชิกในทีม

ถ่ายทอดองค์ความรู้

ซ้อมแผนอพยพ

จัดการซ้อมแผนอพยพเพื่อเตรียม
พร้อมสำหรับสถานการณ์ฉุกเฉิน

จัดกิจกรรมประกวดเพื่อส่งเสริมการ
ป้องกันอุบัติเหตุ อุบัติภัย และ
สาธารณสุข

จัดกิจกรรมประกวด

ประสาน กำกับ ติดตาม

ประสานงาน กำกับดูแล และ
ติดตามความคืบหน้าของโครงการ

สรุปรายงานผลการดำเนินงานของ
โครงการ

สรุปรายงานผลการดำเนินงาน

๕.๑ ขั้นตอนการปฏิบัติงาน

สร้างความเข้าใจให้สถานศึกษา บุคลากรเห็นความสำคัญเกี่ยวกับงานป้องกันอุบัติเหตุ อุบัติภัยและสาธารณสุขของสถานศึกษา

๕.๑.๑ รับฟังหรือเข้าร่วมประชุมเพื่อรับนโยบายและแนวปฏิบัติงานป้องกันอุบัติเหตุ อุบัติภัยและสาธารณสุข จากกระทรวง และหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง

๕.๑.๒ การถ่ายทอดองค์ความรู้สู่สถานศึกษาโดยผ่านกระบวนการกิจกรรมส่งเสริมการป้องกันอุบัติเหตุ อุบัติภัยและสาธารณสุข

๕.๑.๓ สนับสนุนให้มีการซ้อมแผนอพยพประจำปี

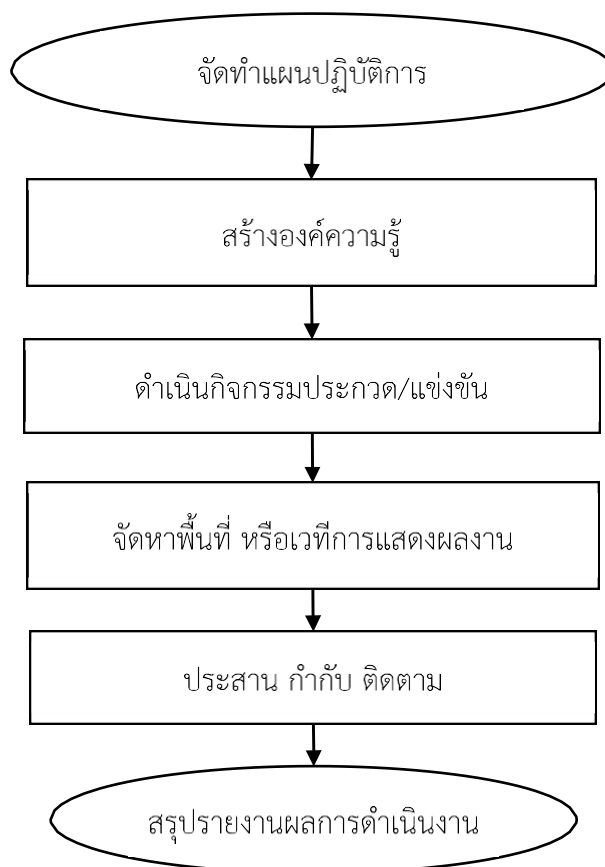
๕.๑.๔ การจัดกิจกรรมประกวดส่งเสริมป้องกันอุบัติเหตุ อุบัติภัยและสาธารณสุขดีเด่น

๕.๑.๕ ประสาน กำกับ ติดตาม ดูแลความปลอดภัยของนักเรียนอย่างต่อเนื่อง

๖.๑ มาตรฐานคุณภาพงาน

ชื่องาน		สพป.อุดรธานี เขต ๑				กลุ่มส่งเสริมการจัดการศึกษา	
วัตถุประสงค์ : เพื่อให้สถานศึกษา บุคลากร เห็นความสำคัญเกี่ยวกับงานป้องกันอุบัติเหตุ อุบัติภัยและสาธารณภัย							
ลำดับที่	ผังขั้นตอนการดำเนินงาน	รายละเอียดงาน	เวลาดำเนินการ	มาตรฐานคุณภาพงาน	ผู้รับผิดชอบ		
๑		รับฟังหรือเข้าร่วมประชุมเพื่อรับนโยบายและแนวปฏิบัติเกี่ยวกับงานป้องกันอุบัติเหตุ อุบัติภัยและสาธารณภัย	พฤษภาคม	-	กลุ่มส่งเสริมการจัดการศึกษา		
๒		ถ่ายทอดองค์ความรู้	มิถุนายน	-	กลุ่มส่งเสริมการจัดการศึกษา		
๓		ข้อมูลแผนอพยพประจำปี	ตลอดปีการศึกษา	-	ครูผู้รับผิดชอบ		
๔		จัดกิจกรรมประกวดการป้องกันอุบัติเหตุ อุบัติภัยและสาธารณภัย	จัดกิจกรรมประกวดส่งเสริมป้องกันอุบัติเหตุ อุบัติภัยและสาธารณภัยดีเด่น	มกราคม – กุมภาพันธ์ของปีถัดไป	-	กลุ่มส่งเสริมการจัดการศึกษา/ครูผู้รับผิดชอบ	
๕		ประสาน กำกับ ติดตาม	ประสาน กำกับ ติดตาม ดูแลความปลอดภัยของนักเรียน	มีนาคมของปีถัดไป	-	กลุ่มส่งเสริมการจัดการศึกษา	
๖		สรุปรายงานผลการดำเนินงาน	สรุปรายงานผลการดำเนินการ	-	-	-	

๔.๒ Flow Chart การปฏิบัติงาน

๕.๒ ขั้นตอนการปฏิบัติงาน

ส่งเสริมประสานร่วมกับหน่วยงานที่เกี่ยวข้องในการดำเนินปฏิบัติการป้องกันอุบัติเหตุ อุบัติภัยและสาธารณภัยในสถานศึกษา

๕.๒.๑ จัดทำแผนปฏิบัติการของสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา

๕.๒.๒ สร้างองค์ความรู้ให้กับผู้บริหารสถานศึกษา ครูที่รับผิดชอบ และดำเนินการขับเคลื่อนตามโครงการที่กำหนด

๕.๒.๓ จัดประกวด/แข่งขัน/เฝ้าระวังตามกำหนดระยะเวลาของกิจกรรมในทุกระดับ

๕.๒.๔ จัดหาพื้นที่ เวทีให้นักเรียนได้แสดงผลงานหรือกิจกรรมที่ได้ดำเนินโครงการต่อสาธารณชนโดยทั่วไป

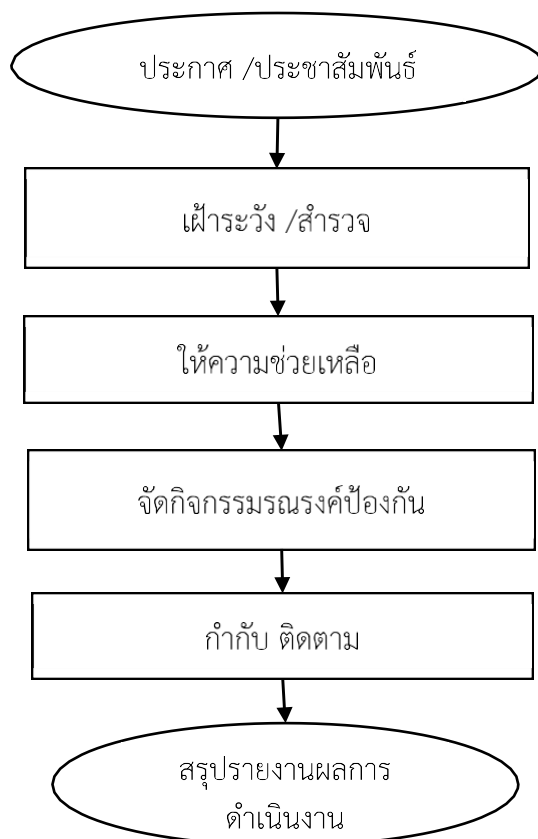
๕.๒.๕ ประสาน กำกับติดตามการดำเนินงานของโรงเรียน

๕.๒.๖ สรุปผลรายงาน

๖.๒ มาตรฐานคุณภาพงาน

ชื่องาน		งานป้องกันอุบัติเหตุ อุบัติภัยและสาธารณภัยในสถานศึกษา		สพป.อุดรธานี เขต ๑		กลุ่มส่งเสริมการจัดการศึกษา	
วัตถุประสงค์ : เพื่อให้ สพท . มีการประสาน ส่งเสริมร่วมกับหน่วยงานอื่นในการจัดกิจกรรมป้องกันอุบัติเหตุ อุบัติภัยและสาธารณภัย							
ลำดับ ที่	ผังขั้นตอนการดำเนินงาน	รายละเอียดงาน	เวลาดำเนินการ	มาตรฐานคุณภาพงาน	ผู้รับผิดชอบ		
๑		จัดทำแผนปฏิบัติการ	เมษายน	แผนปฏิบัติการ	กลุ่มส่งเสริมการจัดการศึกษา		
๒		สร้างองค์ความรู้ให้กับผู้บริหาร สถานศึกษา ครูที่รับผิดชอบ และ ดำเนินการขับเคลื่อนกิจกรรม	พฤษภาคม	-	กลุ่มส่งเสริมการจัดการศึกษา		
๓		ประกวด/แข่งขัน/เฝ้าระวัง ตาม กำหนดระยะเวลาของกิจกรรมนั้น ๆ	ตลอดปีการศึกษา	-	กลุ่มส่งเสริมการจัดการศึกษา		
๔		จัดหาพื้นที่ เวทีให้โรงเรียนได้แสดง ผลงานหรือกิจกรรมที่ได้ดำเนินการ	กุมภาพันธ์ ของปีถัดไป	-	กลุ่มส่งเสริมการจัดการศึกษา		
๕		ประสาน กำกับ ติดตามการ ดำเนินงานของโรงเรียน	มีนาคม ของปีถัดไป	แบบฟอร์มการติดตาม	กลุ่มส่งเสริมการจัดการศึกษา		
๖		สรุปรายงานผลการดำเนินการ	มีนาคม ของปีถัดไป	แบบสรุปผลการ ดำเนินการ	กลุ่มส่งเสริมการจัดการศึกษา		

๔.๓ Flow Chart การปฏิบัติงาน

๕.๓ ขั้นตอนการปฏิบัติงาน

ส่งเสริมให้สถานศึกษาจัดสภาพแวดล้อมให้มีความปลอดภัยจากอุบัติเหตุ อุบัติภัยและสาธารณภัย

๕.๓.๑ ประกาศ ประชาสัมพันธ์ ขี้แจงนโยบายและแนวปฏิบัติเกี่ยวกับการส่งเสริมป้องกันอุบัติเหตุ อุบัติภัยและสาธารณภัย

๕.๓.๒ การเฝ้าระวัง สำรวจ เพื่อช่วยเหลือนักเรียนตามสภาพปัญหาที่พบ

๕.๓.๓ การช่วยเหลือด้านการป้องกัน ด้านจัดหาวัสดุอุปกรณ์ในการเสริมสร้างความปลอดภัยในโรงเรียนให้ดีขึ้น

๕.๓.๔ จัดกิจกรรมการรณรงค์ป้องกัน เช่น การจัดนิทรรศการ การเผยแพร่เอกสารการประกวดกิจกรรมต่าง ๆ

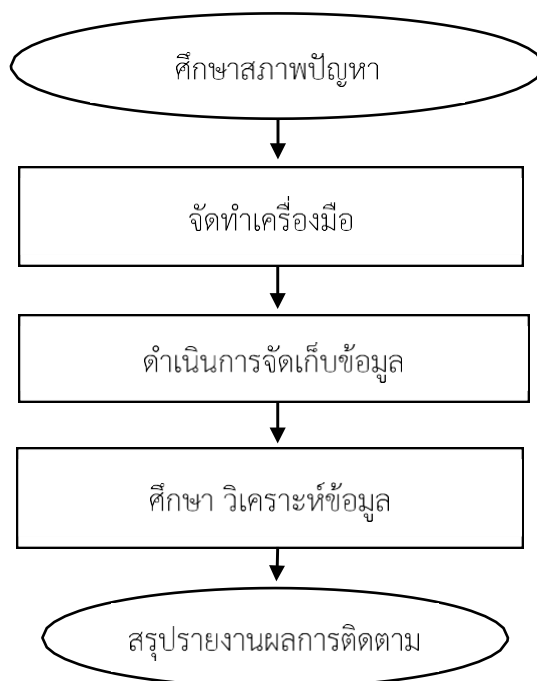
๕.๓.๕ การติดตาม และรายงานผลการดำเนินงาน

๕.๓.๖ สรุปรายงานผล

๖.๓ มาตรฐานคุณภาพงาน

ชื่องาน		งานป้องกันอุบัติเหตุ อุบัติภัยและสถานการณ์ภัยในสถานศึกษา				สพ.อุดรธานี เขต ๑		กลุ่มส่งเสริมการจัดการศึกษา	
วัตถุประสงค์ : เพื่อให้สถานศึกษามีการจัดสภาพแวดล้อมให้ปลอดภัย ปลอดภัย ป้องกันอุบัติเหตุ อุบัติภัยและสถานการณ์ภัย									
ลำดับที่	ผังขั้นตอนการดำเนินงาน		รายละเอียดงาน		เวลาดำเนินการ	มาตรฐานคุณภาพงาน	ผู้รับผิดชอบ		
๑	ประกาศ /ประชาสัมพันธ์ ▼ เฝ้าระวัง /สำรวจ ▼ ให้ความช่วยเหลือ ▼ จัดกิจกรรมรณรงค์ป้องกัน ▼ กำกับ ติดตาม ▼ สรุปรายงานผลการดำเนินงาน		ประกาศ ประชาสัมพันธ์ ชี้แจงนโยบายและแนวปฏิบัติที่เกี่ยวข้องกับอุบัติเหตุ อุบัติภัยและสถานการณ์ภัย		พฤษภาคม	ประกาศ สพท	กลุ่มส่งเสริมการจัดการศึกษา		
๒			เฝ้าระวัง สำรวจ เพื่อช่วยเหลือนักเรียนตามสภาพปัญหาที่พบ		มิถุนายน	-	ครูผู้รับผิดชอบ		
๓			ช่วยเหลือด้านการป้องกัน ด้านตลอดปีการศึกษา จัดหาวัสดุอุปกรณ์เสริมสร้างความปลอดภัยในโรงเรียน		ด้านตลอดปีการศึกษา	-	ครูผู้รับผิดชอบ		
๔			รณรงค์ป้องกัน เช่น การจัดนิทรรศการ เผยแพร่เอกสาร ประกวดกิจกรรมต่าง ๆ		กุมภาพันธ์ ของปีถัดไป	-	กลุ่มส่งเสริมการจัดการศึกษา / การศึกษา / ครูผู้รับผิดชอบ		
๕			ประสาน กำกับ ติดตามการดำเนินงาน		มีนาคม ของปีถัดไป	แบบฟอร์มการติดตาม	กลุ่มส่งเสริมการจัดการศึกษา / การศึกษา / ครูผู้รับผิดชอบ		
๖			สรุปรายงานผลการดำเนินการดำเนินงาน		มีนาคม ของปีถัดไป	แบบสรุปผลการดำเนินการ ดำเนินการ	กลุ่มส่งเสริมการจัดการศึกษา		

๔.๔ Flow Chart การปฏิบัติงาน

๕.๔ ขั้นตอนการปฏิบัติงาน

ประเมิน ติดตามผลการปฏิบัติการอย่างต่อเนื่อง

๕.๔.๑ ศึกษาสภาพปัญหาด้านส่งเสริมความปลอดภัยในสถานศึกษา

๕.๔.๒ จัดทำเครื่องมือให้สอดคล้องกับขอบเขตที่จะประเมินและติดตาม

๕.๔.๓ ดำเนินการเก็บข้อมูล

๕.๔.๔ วิเคราะห์ สังเคราะห์ข้อมูล

๕.๔.๕ สรุปผลรายงาน เผยแพร่ผลการติดตาม

๖.๔ มาตรฐานคุณภาพงาน

ชื่องาน		สพป.อุดรธานี เขต ๑				กลุ่มส่งเสริมการจัดการศึกษา	
วัตถุประสงค์ : เพื่อให้ สพท. มีการประเมิน ติดตามผลการปฏิบัติงานอย่างต่อเนื่อง							
ลำดับที่	ผังขั้นตอนการดำเนินงาน	รายละเอียดงาน	เวลาดำเนินการ	มาตรฐานคุณภาพงาน	ผู้รับผิดชอบ		
๑	ศึกษาสภาพปัญหา ▼ จัดทำเครื่องมือ ▼ ดำเนินการจัดเก็บข้อมูล ▼ ศึกษา วิเคราะห์ข้อมูล ▼ สรุปรายงานผลการติดตาม	ศึกษาสภาพปัญหาด้านส่งเสริมความปลอดภัยในสถานศึกษา	เมษายน	-	กลุ่มส่งเสริมการจัดการศึกษา		
๒		จัดทำเครื่องมือให้สอดคล้องกับขอบเขตที่จะประเมินและติดตาม	พฤษภาคม	เครื่องมือประเมิน	กลุ่มส่งเสริมการจัดการศึกษา		
๓		ดำเนินการเก็บข้อมูล		ธันวาคม	-	กลุ่มส่งเสริมการจัดการศึกษา	
๔		ศึกษา วิเคราะห์ข้อมูล	วิเคราะห์ ส่งเคราะห์ข้อมูล และให้ข้อเสนอแนะ	มกราคมของปีถัดไป	-	กลุ่มส่งเสริมการจัดการศึกษา	
๕		สรุปรายงานผลการติดตาม	สรุปผล เผยแพร่ผลการติดตาม	มีนาคมของปีถัดไป	-	กลุ่มส่งเสริมการจัดการศึกษา	

๗. เอกสารอ้างอิง

๗.๑ คู่มือแนวทางปฏิบัติและมาตรการรักษาความปลอดภัยของสถานศึกษา ฉบับปรับปรุง พ.ศ.๒๕๕๖
สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน

๗.๒ สรุบทเรียน การจัดการฝึกซ้อมแผน: กรณีโรคติดต่ออุบัติใหม่ พ.ศ.๒๕๕๕ กรมควบคุมโรค
กระทรวงสาธารณสุข

๗.๓ เอกสารประกอบการอบรม โครงการเสริมสร้างศักยภาพบุคลากรและให้ความรู้แก่นักเรียนด้านการ
ป้องกันและบรรเทาสาธารณภัย กรมป้องกันและบรรเทาสาธารณภัย กระทรวงมหาดไทย

๘. แบบฟอร์มที่ใช้

๘.๑ บันทึกหนังสือราชการ

๘.๒ หนังสือราชการประเภทภายนอก

๘.๓ แบบการจัดทำแผนปฏิบัติการประจำปี

๘.๔ แบบประเมินติดตามผลการดำเนินโครงการต่าง ๆ

งานป้องกันและแก้ไขปัญหาการใช้สารเสพติดในสถานศึกษา

วัตถุประสงค์

๑. เพื่อดำเนินการป้องกันและแก้ไขปัญหาสารเสพติดในสถานศึกษา
๒. เพื่อดำเนินการป้องกันและแก้ไขปัญหาสารเสพติดในกลุ่มนักเรียนและนักศึกษา
๓. เพื่อดำเนินการป้องกันและแก้ไขปัญหาสารเสพติดในเขตพื้นที่การศึกษา
๔. เพื่อประสานการป้องกันและแก้ไขปัญหาสารเสพติดในจังหวัด

ขอบเขตของงาน

สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาดำเนินการประสานงาน ส่งเสริม สนับสนุน การป้องกัน และแก้ไข ปัญหาสารเสพติดในสถานศึกษา ในกลุ่มนักเรียน-นักศึกษา ในพื้นที่ให้บริการทางการศึกษารวมทั้งในเขตพื้นที่ จังหวัด ร่วมกับหน่วยงานต่างๆ ที่เกี่ยวข้อง

คำจำกัดความ

๑. หน่วยงานที่เกี่ยวข้อง หมายถึง
 - กระทรวงศึกษาธิการ สพฐ. สพม. สพป. สถาบันอาชีวศึกษา สกร. สถานศึกษา
 - องค์การปกครองส่วนท้องถิ่น (อบจ. เทศบาลอบต.)
 - จังหวัด อำเภอ (ศอ.ปส.จ., ศอ.ปส.อ.)
 - สนง. สาธารณสุขจังหวัด สนง.อัยการจังหวัด ประจำศาลคดีเด็กและเยาวชน ศาลคดีเด็กและเยาวชน ศูนย์ฝึกและอบรมเด็ก สถานพินิจและคุ้มครองเด็ก กองบังคับการตำรวจภูธรจังหวัด
 - ภาคเอกชน สื่อมวลชน
๒. สถาบันสังกัดกระทรวงการท่องเที่ยวและกีฬา หมายถึง กรมการท่องเที่ยว กรมพลศึกษา สถาบัน การพลศึกษา การท่องเที่ยวแห่งประเทศไทย การกีฬาแห่งประเทศไทย และกองบังคับการตำรวจท่องเที่ยว
๓. สถาบันสังกัดกระทรวงวัฒนธรรม หมายถึง สำนักงานวัฒนธรรมจังหวัด กรมศิลปากร สำนัก ศิลปากรที่ ๑-๑๕ กรมการศาสนา สำนักงานคณะกรรมการวัฒนธรรมแห่งชาติและสำนักงานศิลปวัฒนธรรม ร่วมสมัย

ขั้นตอนการปฏิบัติ

๑. เตรียมการจัดทำโครงการตามความสำคัญและงบประมาณที่ได้รับ
๒. ประชุมชี้แจงหน่วยงานที่เกี่ยวข้องทั้งหน่วยงานทางการศึกษาและสถานศึกษา
๓. จัดระบบดูแลนักเรียนเพื่อคัดกรองนักเรียน
๔. ดำเนินการเก็บข้อมูลนักเรียน จำแนกตามสถานภาพที่เกี่ยวกับการใช้สารเสพติดเป็นราย สถานศึกษา
๕. จัดกิจกรรมที่เหมาะสมแต่ละกลุ่มสถานภาพ
๖. สถานศึกษาและเขตพื้นที่การศึกษา เฝ้าระวังประสานกับผู้ปกครอง ชุมชนอย่างเคร่งครัดทั้งใน เวลาและนอกเวลาเรียน
๗. สถานศึกษาและเขตพื้นที่การศึกษา จัดระบบบำบัดนักเรียนที่ติดสารเสพติด
๘. จัดให้มีการยกย่องและให้รางวัลสำหรับสถานศึกษาที่มีผลงานดีเด่นและจัดให้มีการแก้ไขปรับปรุง สำหรับสถานศึกษาและหน่วยงานที่ผลงานไม่ถึงเกณฑ์ที่กำหนด
๙. สรุปผลการดำเนินงานพร้อมประเมินผลและรายงานผลให้กระทรวงศึกษาธิการ สำนักงาน คณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐานและสาธารณสุขทราบ

แบบฟอร์มที่ใช้

๑. แบบรายงานข้อมูลการจำแนกสถานะ
๒. แบบรายงานแผนงานโครงการตามยุทธศาสตร์จังหวัด
๓. แบบรายงานผลการดำเนินงานตามยุทธศาสตร์ชาติ

เอกสาร/หลักฐานอ้างอิง

๑. นโยบายรัฐบาล
๒. นโยบายกระทรวงศึกษาธิการ
๓. นโยบายของจังหวัด
๔. แผนงานโครงการของ สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา

ผลสำเร็จที่คาดหวัง

๑. มีการดำเนินการป้องกันและแก้ปัญหาสารเสพติดของหน่วยงานในสังกัดกระทรวงศึกษาธิการ และมีการประสานร่วมมือในการดำเนินงานเป็นระบบเครือข่ายทุกระดับ โดยเฉพาะเขตพื้นที่และสถานศึกษา
๒. บุคลากรของเขตพื้นที่การศึกษาและสถานศึกษาปลอดจากสารเสพติด
๓. มีระบบข้อมูลสารสนเทศที่ทันสมัยและเป็นปัจจุบันเกี่ยวกับสารเสพติดทั้งในเขตพื้นที่การศึกษา และสถานศึกษาของกระทรวงศึกษาธิการในทุกระดับ
๔. มีเครือข่ายเฝ้าระวังสารเสพติดในทุกระดับของกระทรวงศึกษาธิการ โดยมีบุคลากรในหน่วยงานทางการศึกษารับผิดชอบ
๕. มีการติดตามผล รายงานผลเกี่ยวกับสารเสพติดและเผยแพร่ข้อมูลให้ผู้เกี่ยวข้องทราบอย่างทั่วถึง สามารถตรวจสอบได้ทุกระดับ
๖. หน่วยงานและสถานศึกษามีผลงานการป้องกันสารเสพติด โดยมีการประกาศเกียรติคุณให้ทุกระดับ

กฎหมาย ระเบียบและเอกสารที่เกี่ยวข้อง

๑. นโยบายของรัฐบาล
๒. นโยบายของกระทรวงศึกษาธิการ
๓. แผนงาน/โครงการป้องกันสารเสพติดของกระทรวงศึกษาธิการ

โครงสร้างส่วนประกอบมาตรฐานของ สพร.

ชื่องาน		สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา				กลุ่มส่งเสริมการจัดการศึกษา	
วัตถุประสงค์ :		ป้องกันและแก้ไขปัญหายาเสพติด เพื่อทำให้กลุ่มเป้าหมาย / กลุ่มเสี่ยงที่อาจเกี่ยวข้องกับปัญหายาเสพติดลดลง					
ลำดับที่	ผังขั้นตอนการดำเนินงาน	รายละเอียดงาน	เวลาดำเนินการ	มาตรฐานคุณภาพงาน	ผู้รับผิดชอบ		
1.	<pre>graph TD A([สำรวจข้อมูล จำแนกสถานะ]) --> B[วิเคราะห์ข้อมูล ประเมินสถานการณ์] B --> C[จัดทำแผนงาน / โครงการ และ ประชุมชี้แจงมอบนโยบาย] C --> D[ทบทวนตรวจสอบข้อมูล] D --> E[จัดกิจกรรมที่เหมาะสมกับกลุ่ม] E --> F[จัดระบบส่งต่อ] F --> G(())</pre>	ดำเนินการสำรวจข้อมูล จำแนกสถานะ	ตุลาคม – พฤศจิกายน	มีรายงานชัดเจน สามารถดำเนินการติดตาม วัดผล ประเมินผลได้	กลุ่มส่งเสริมการจัดการศึกษา		
2.		วิเคราะห์ข้อมูล ประเมินสถานการณ์	พฤศจิกายน	-	กลุ่มส่งเสริมการจัดการศึกษา		
3.		จัดทำแผนงาน / โครงการ เสนอของบประมาณ และประชุมชี้แจงเพื่อบอกนโยบาย	พฤศจิกายน – ธันวาคม	-	กลุ่มส่งเสริมการจัดการศึกษา		
4.		ทบทวนตรวจสอบข้อมูล	พฤศจิกายน	-	กลุ่มส่งเสริมการจัดการศึกษา		
5.		จัดกิจกรรมที่เหมาะสมกับกลุ่ม	มกราคม – เมษายน	-	กลุ่มส่งเสริมการจัดการศึกษา		
6.		จัดระบบส่งต่อ (สมัครใจ / บังคับบำบัด)	เมษายน – พฤษภาคม	-	กลุ่มส่งเสริมการจัดการศึกษา		

ชื่องาน	ป้องกันและแก้ไขปัญหาสารเสพติด	สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา	กลุ่มส่งเสริมการจัดการศึกษา	
วัตถุประสงค์ :	เพื่อทำให้กลุ่มเป้าหมาย / กลุ่มเสี่ยงที่อาจเกี่ยวข้องกับปัญหาเสพติดลดลง			
7.	ยกย่องให้รางวัล เสริมสร้างความเข้มแข็ง → ประเมินผล ควบคุม ติดตามผล	เสริมสร้างความเข้มแข็ง ยกย่องให้รางวัล	พฤษภาคม – มิถุนายน	กลุ่มส่งเสริมการจัดการศึกษา
8.		ติดตามประเมินผล รายงานผล	กรกฎาคม – สิงหาคม	กลุ่มส่งเสริมการจัดการศึกษา

งานพัฒนาระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียน

วัตถุประสงค์

๑. เพื่อส่งเสริมสนับสนุนการจัดกิจกรรมการเรียนการสอนและกิจกรรมพัฒนาผู้เรียนของสถานศึกษาให้เป็นไปตามหลักสูตรและมีประสิทธิภาพ

๒. เพื่อจัดกิจกรรมส่งเสริมสนับสนุนให้นักเรียนได้เรียนจนจบการศึกษาขั้นพื้นฐานมีคุณลักษณะที่พึงประสงค์และสมรรถนะตามที่กำหนด

ขอบเขตของงาน

สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา และสถานศึกษาในสังกัดจัดระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียนอย่างครบวงจรได้มาตรฐาน ได้แก่ การรู้จักนักเรียนเป็นรายบุคคล การคัดกรองนักเรียน การจัดกิจกรรมป้องกันและแก้ไขปัญหา การจัดกิจกรรมพัฒนาและการส่งต่อ โดยมีกิจกรรมเยี่ยมบ้านนักเรียน กิจกรรมประชุมชั้นเรียน และกิจกรรมเพื่อนที่ปรึกษา เป็นต้น

คำจำกัดความ

๑. รู้จักนักเรียนเป็นรายบุคคล หมายถึง การจัดเก็บข้อมูลนักเรียนรายบุคคล ประวัติส่วนตัว ประวัติการศึกษา ข้อมูลด้านสุขภาพ ความสามารถพิเศษ ฯ

๒ การคัดกรองนักเรียน หมายถึง การจัดกลุ่มนักเรียนตามฐานข้อมูลรายบุคคล เป็นกลุ่มปกติกลุ่มมีปัญหา และกลุ่มเสี่ยง

๓ การจัดกิจกรรมป้องกัน หมายถึง กิจกรรมที่จัดขึ้นเพื่อให้นักเรียนกลุ่มปกติเพื่อป้องกันและสร้างความเข้มแข็ง เป็นการสร้างภูมิคุ้มกันป้องกันความเสี่ยงของนักเรียน เช่น บ้านหลังเรียน

๔. การจัดกิจกรรมแก้ปัญหา หมายถึง กิจกรรมที่จัดขึ้นเพื่อให้นักเรียนกลุ่มที่มีปัญหาด้านต่างๆ ตามสภาพปัญหา เช่น การระดมทุนเพื่อการศึกษาสำหรับเด็กขาดแคลน การเข้าค่ายปรับเปลี่ยนพฤติกรรม เพื่อนที่ปรึกษา

๕. การจัดกิจกรรมพัฒนา หมายถึง กิจกรรมที่จัดเพื่อให้นักเรียนที่มีความสามารถพิเศษ เพื่อส่งเสริมให้นักเรียนได้พัฒนาตามศักยภาพ

๖. การส่งต่อ หมายถึง กิจกรรมที่จัดเพื่อให้นักเรียนที่มีความสามารถพิเศษหรือมีปัญหาเป็นพิเศษที่ต้องอาศัยการมีส่วนร่วมจากหน่วยงาน หรือบุคลากรที่มีความชำนาญเฉพาะด้าน เช่น จิตแพทย์ศิลปิน

ขั้นตอนการปฏิบัติงาน

๑. การจัดทำระบบ แผนงาน/โครงสร้าง และผู้รับผิดชอบระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนที่ชัดเจน
๒. ประชุมชี้แจงให้กับผู้บริหารสถานศึกษาและครูที่รับผิดชอบระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียน
๓. ดำเนินการเยี่ยมบ้านตามกระบวนการ ๕ ขั้นตอน ได้แก่ การรู้จักเด็กเป็นรายบุคคล การคัดกรองนักเรียน การจัดกิจกรรมป้องกันและแก้ไขปัญหา การจัดกิจกรรมพัฒนานักเรียน และการส่งต่อ
๔. ติดตาม ประเมินผล ให้การช่วยเหลือนักเรียนที่พบปัญหา
๕. สรุปผล / รายงาน

แบบฟอร์มที่ใช้

๑. แบบบันทึกกิจกรรมเยี่ยมบ้านนักเรียน
๒. แบบคัดกรองนักเรียน S D Q
๓. แบบรายงานผลการดำเนินงานระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียน

โครงสร้างส่วนประกอบมาตรฐานงานของ สพฐ.

ชื่องาน		งานพัฒนาระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียน		สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา		กลุ่มส่งเสริมการจัดการศึกษา	
วัตถุประสงค์ :		เพื่อให้สถานศึกษาในสังกัดมีการพัฒนาระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียน					
ลำดับที่	ผังขั้นตอนการดำเนินงาน	รายละเอียดงาน	เวลาดำเนินการ	มาตรฐานคุณภาพงาน	ผู้รับผิดชอบ		
1.	<pre>graph TD A([จัดทำระบบ แผนงานโครงการ กำหนดผู้รับผิดชอบ]) --> B[ประชุมชี้แจงผู้บริหารและผู้รับผิดชอบ] B --> C[ดำเนินการกิจกรรมเยี่ยมบ้านตามระบบ ตั้งแต่ 5 ขั้นตอน] C --> D[ติดตามผล ประเมินผล ช่วยเหลือ] D --> E([สรุปผล / รายงาน])</pre>	กำหนดโครงสร้าง กำหนดผู้รับผิดชอบ	เมษายน	มีโครงสร้างชัดเจน	กลุ่มส่งเสริมการจัดการศึกษา		
2.		ประชุมชี้แจงมอบนโยบาย	พฤษภาคม	-	กลุ่มส่งเสริมการจัดการศึกษา		
3.		ดำเนินการกิจกรรมเยี่ยมบ้านตามระบบ ตั้งแต่ 5 ขั้นตอน	มิถุนายน – กรกฎาคม	-	กลุ่มส่งเสริมการจัดการศึกษา/ ครู / โรงเรียน		
4.		ติดตามผล ประเมินผล	สิงหาคม	-	กลุ่มส่งเสริมการจัดการศึกษา		
5.		สรุปผล / รายงานผล	สิงหาคม	มีแบบรายงานสรุปผล	กลุ่มส่งเสริมการจัดการศึกษา		

งานศูนย์บริหารความสุขและความปลอดภัย

วัตถุประสงค์

๑. เพื่อส่งเสริมสนับสนุนการจัดกิจกรรมการเรียนการสอนและกิจกรรมพัฒนาผู้เรียนของสถานศึกษาให้เป็นไปตามหลักสูตรและมีประสิทธิภาพ
๒. เพื่อจัดกิจกรรมส่งเสริมสนับสนุนให้นักเรียนได้เรียนจนจบการศึกษาขั้นพื้นฐานมีคุณลักษณะที่พึงประสงค์และสมรรถนะตามที่กำหนด

ขอบเขตของงาน

ศูนย์บริหารความสุขและความปลอดภัย สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาอุดรธานี เขต ๑ มีหน้าที่หลักในการบริหารจัดการเพื่อเสริมสร้างความสุขและความปลอดภัยให้แก่นักเรียน ครูและบุคลากรทางการศึกษาในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาอุดรธานี เขต ๑

คำจำกัดความ

๑. ศสพ.สพฐ. หมายถึง ศูนย์บริหารความสุขและความปลอดภัย สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน
๑. ศสพ.สพ.อุดรธานี เขต ๑ หมายถึง ศูนย์บริหารความสุขและความปลอดภัย สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาอุดรธานี เขต ๑

ขั้นตอนการปฏิบัติงาน

๑. จัดทำข้อเสนอเชิงนโยบายและแผนยุทธศาสตร์ เพื่อส่งเสริมสุขภาพจิตและความปลอดภัยให้กับนักเรียน ครู และบุคลากรทางการศึกษา ในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาอุดรธานี เขต ๑
๒. บริหารจัดการข้อมูลสารสนเทศให้เป็นศูนย์กลางข้อมูลด้านสุขภาพจิตและความปลอดภัยของ นักเรียน ครูและบุคลากรทางการศึกษาในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาอุดรธานี เขต ๑
๓. วิจัยและพัฒนาเพื่อจัดทำมาตรฐานด้านสุขภาพจิตและความปลอดภัยของนักเรียน ครูและ บุคลากรทางการศึกษาในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาอุดรธานี เขต ๑ ร่วมกับหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง
๔. ดำเนินการสร้างความรู้ ความเข้าใจ และส่งเสริม สนับสนุนการปลูกฝังความรู้ ทักษะ และเจตคติในการเสริมสร้างสุขภาพจิตที่ดีและความปลอดภัยให้แก่ นักเรียน ครู และบุคลากรทางการศึกษาในสังกัด สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาอุดรธานี เขต ๑
๕. ดำเนินการคุ้มครอง ดูแล ช่วยเหลือ และแก้ไขปัญหาสุขภาพจิต และภัยต่าง ๆ ที่เกิดขึ้นกับ นักเรียน ครูและบุคลากรทางการศึกษาในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาอุดรธานี เขต ๑
๖. ดำเนินการเกี่ยวกับการรับเรื่องร้องเรียน ร้องทุกข์และให้คำปรึกษาที่เกี่ยวข้องกับการบริหารความสุขและความปลอดภัยของนักเรียน ครูและบุคลากรทางการศึกษาในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาอุดรธานี เขต ๑
๗. กำกับ ติดตาม สรุป และรายงานผลการดำเนินงานด้านสุขภาพจิตและความปลอดภัยของนักเรียน ครู และบุคลากรทางการศึกษาในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาอุดรธานี เขต ๑ ร่วมกับหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง

แบบฟอร์มที่ใช้

๑. แบบรายงานผลการดำเนินงานระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียน
๒. แบบรายงาน ผก.๐๑

กลุ่มส่งเสริมการจัดการศึกษา
สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาอุดรธานี เขต ๑
สำนักงานคณะกรรมการศึกษาขั้นพื้นฐาน กระทรวงศึกษาธิการ
